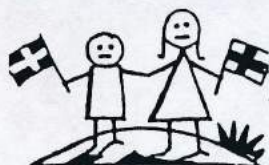

Medlems

NYTT

nr 4 1997

Riksförbundet Finska Krigsbarn

Från en repetition på "Månskensbarnet", Gjuteriet i Karlstad.
Huvudrollen som Pirkko spelas av Sofia Andrén (i mitten).
Referat från föreställningen för RFK den 20 september återfinns på
sidan 13.

Finland 80 år och självständighetsdagen den 6 dec firades på många håll i landet. På
Finlands ambassad i Stockholm högtidlighölls jubileet i traditionell anda. RFK:s ordf
Pirkko Ahlin med make deltog, liksom Stockholmsföreningens ordf Mariaana Hansson
med make.

Den saken att barnet så utomlands har naturligtvis smärtsam för hemmet var, men doktorn bestämde att så måste ske, vad kan man då göra - bara hoppas och be.

Här brist var på mat, på saker och ting och jag var så rädd att jag åt ingenting. Mjölk tyckte jag om och det tiggde jag, två deciliter fick man mjölk varje dag.

Så en dimmig vårdag - det minns jag så väl - jag står där i skaran som vinkar farväl. Med en tjock bit i halsen och ögat i gråt vi snart är på färden med tåg och med båt.

I Stockholm vi stannar, där granskas vi väl. Det tar några dagar och det är nog skäl, för lösa kan vi ha och loppor på oss, så jag tror att de jagar bort dem nu förstås.

Jag tycker att jag nog vet och förstår, känner mig stor - har just fyllt sex år - kan hjälpa de mindre och trösta litet grand om tanterna inte till alla hann.

Hittills har allting gått riktigt bra när vi finska tanter fick med oss ha, men sen när vi sitter på tåget igen var de nånstans försvunna varenda en.

Min mamma hon hade nog lärt mig så att i början i Sverige jag ej kan förstå vad människorna där säger till mig, men tröstade också: Nog snart lär du dig.

Så därför förstod jag senare det varför ingen på slutresan någonting vet vad tanterna pratar och säga oss vill, bara nån liten visa vi känner till.

I Reftete är det sedan min tur att bli utdelad nånstans - jag minns inte hur, bara det hinner fastna på minnet då hur lustiga glasögon Hjelmgren har på.

Och till Nennesmo ödet mig sparkar sen, ja - en lyckospark var det verkligen. Men hur jag än försöker kan minnet ej nå den stund eller stämning som rädde då.

Naturligtvis väldigt trött jag är nu efter all spänning och resans besvär, så tänk vilken lycka det vara kan att tryggt få soffa i tant Sisters famn!

Så börjar mitt liv som Nennesmobo utan krig och soldater i fred och i ro. Ibland ändå måste jag blicka till skyn om det dock skulle komma ett bombplan till byn.

Men dagarna går och ingenting sker så rädslan försvinner allt mer och mer. Jag känner mig trygg och fäster mig så vid er alla, NI KÄRA, som jag mötte då.

Tänk att folk kan leva så här utan nöd och får äta sig mätt av doftande bröd, man får dricka så mycket mjölk som man vill... Jag knappast kan fatta att allt det finns till.

Jag får leksaker, träskor och vackra hårband, jag får för mig själv ett trädgårdsland och i lönnen en egen gunga jag har - det syntes väl långt att lycklig jag var.

Men när jag för lycklig eller sorgsen är då fort mina fötter till lagårn bär, där delar jag glädjen och sorgen också med djuren som bra kan mitt språk förstå.

I ny kappa och handväska är jag väl fin, går mallig till spegetn med lycklig min, men tant Syster hon såg det och därför sa: "Man ska aldrig va mallig - bara tacksam och gla."

Och det har jag aldrig i livet glömt utan alla tant Sisters råd har jag gömt djupt in i hjärtat och där är de än, ofta i livet har jag behövt dem.

Nog försökte jag vara både tacksam och snäll och jag bad för de mina varenda kväll, för hur jag än växte och trivdes där så glömde jag aldrig var rötterna är.

Först skrev jag på finska hem mina brev men snart det en blandning av språkerna blev och sedan vann svenskan inom kort, jag glömde till slut mitt modersmål bort.

Ja - så fortsatte livet och ären gick, många kamrater och vänner jag fick och jättestor lycka för mig var nog då att vi fick tillsammans i skola gå.

Jag stannar där länge - över fyra år - vi firar fester och helger som kommer och går, det är jultomar, påskeld och midsommarstång... min lista på minnena, den är lång!

Därför var det ej lätt att sedan stå ut med avsked och hemväg när kriget var slut. Det kändes som att bli skuren isär ty Nennesmo hade mig blivit så kär.

Så jag tackar ER ALLA för gåvan jag fått, men mest för er vänskap och ären som gått, för gyllene minnen som evigt består, för barndomens trygga och lyckliga år!

Vanda den 13.12.1983

*Lucia Poykko
född Simonsen*

GOD JUL

Det här är ett tack, ett julkort och brev som handlar om tiden då vänner vi blev. En hälsning så varm från mig här ni får med en bild på Lucian sen turtio år.

Brev till redaktionen

Aune, några tankar, kanske något för MedlemsNytt.

Tänk att då på 40-talet gällde "Finlands sak är vår". Finlands folk fick materiell hjälp och sedan blev det humanitär hjälp med oss alla barn. Förflyttningen var i god tro. Man förstod ej bättre. Men många av oss krigsbarn fick det ju bra i Sverige. Vårre var det för min bror, som fick återvända efter 4 år - ingen ville ha honom. Mamma-pappa var döda.

Hjärtliga hälsningar

*Vieno Mårtensson
Porfyrv. 20
542 31 Mariestad
Tel. 0501-10790*

Vieno sänder också dessa:

TANKAR INFÖR JULHELGEN

Julen 1940 i Savolax. Pappa har kommit hem - mamma och vi barn är mycket glada. Det är julafton. Pappa har varit i kyrkbyn med häst och släde. Mamma har skurat golvet med såpa och lagt på rena trasmattor. Hon har lagt på en vit hemvävd linneduk på köksbordet. Hon har också gjort fem stycken "julhögar", dvs det grova brödet längst ner, vetebröd och en liten kaka högst upp. Jag minns inte om vi hade julgran.

Vi åt mat mitt på dagen. På eftermiddagen var det julbastu. Rosiga om kinderna satt vi och väntade. Pappa var försvunnen, men snart hördes bjällerklang. Det var jultomten som kom, dvs pappa i fårskinnspäls - han kom farande i släde efter hästen Ukko. Jultomten bankade på och ögonen på oss barn blev stora. Jag var äldst och jag var bara 4½ år, min bror ett år yngre och min syster två år yngre. Julbocken kom med paket från Sverige, paket som pappa hämtat i kyrkbyn. I mitt paket låg en blå ylleklänning. Den var för stor, men jag kan ännu känna hur det var att ta i det fina ylleyget. Mamma hade kommit över ett celluloidhuvud, så nu fick jag en fin docka. Förut hade dockorna varit gjorda enbart av tyg. Jag var stor flicka nu med en "riktig" docka. Vad mina syskon fick minns jag ej, utom vår gemensamma julklapp. Pappa hade snickrat ihop ett litet bord samt tre små stolar.

Bastubadet och värmen från spisen gjorde oss sömniga, men innan vi gick och lade oss läste pappa julevangeliet. De tända ljusen spred ett vackert sken - vi hade naturligtvis ej elektriskt ljus.

Detta var sista julen vi var samlade. På grund av det hemska fortsättningskriget blev livet sig aldrig mera likt.

---

*Från **Anja Bergman** i Karlstad, FKMS, kommer ett tips till er som forskar i karelska rötter. I Joensuu finns ett kulturhus där man hjälper till med att ta fram uppgifter om trakter i Karelen.*

*Adressen är:
Karjalaisen Kulttuurin Edistämisseätiö
Karjalan Talo
FIN-80100 Joensuu, Finland*

Från redaktionen

Kära läsare av MedlemsNytt!

Vi på redaktionen vill gärna veta vad Du som läsare tycker om MN.

- * Vad är det som är bra?
- * Finns det något som kan göras bättre?
- * Vad saknar Du?
- * Kan Du hitta på ett bättre namn än MedlemsNytt?

Skicka in Dina förslag till Aune! Bland förslagen lottar vi ut läsvärda böcker. Det skulle glädja oss på redaktionen mycket om Du hör av Dig med synpunkter.

Fortsätt också att skicka in texter och bilder. Tack alla ni som gjort det under -97!

God Jul tillönskar vi alla läsare samt ett Gott Nytt År -98!

Aune Karlson
Marjatta Balgåd
Kai Rosnell
Gunnar Sältin
Pirkko Ahlin

Glöm inte att förnya Din prenumeration.
Sätt in 40:- på pg 42 45 497-5, Riksförbundet Finska Krigsbarn.
Skriv avsändare och adress, annars får Du ingen tidning.
Märk talongen "Prenumeration -98".
MN kommer ut med 4 nr/år.

STOPPDATUM FÖR MANUS
till nr 1/98 är den 30 januari.
Texter och bilder(!) skickas till
redaktionsadressen:
Aune Karlsson
Törnrosavägen 5
771 55 Ludvika
Tel 0240-15407

Brev från ordföranden

Kära medlemmar!

När detta skrives är det en solig klar novembermorgon. Temperaturen ligger på 0° och det är förmodligen frosthalka ute på gatorna. Ja, november är inte bara grådask, regn och dimma. Det finns också blekt soliga och vackra dagar även om de är korta.

Så är det väl med allt här i livet. Ibland är det trist, mörkt och jobbigt, men så kommer solen in i våra liv och allt syns ljust och glatt. Det är kanske meningen att livet ska vara både - och, just för att vi ska kunna uppskatta det ljusa i tillvaron.

Med denna lite lyriska inledning vill jag påminna om att i MN kan man läsa om ljus och mörker. Berättelser, dikter m.m. som ni, kära läsare, skickar in till oss i redaktionen handlar om mörker och om ljus, om mörka upplevelser och ljusa minnen. MN har ju blivit ett forum där ni som är duktiga på att skriva kan få visa era alster för oss som inte alltid med ord kan uttrycka vad vi känner. Ett stort tack till alla er som redan skickat in berättelser o. dyl. En del är redan publicerat, en del ligger och väntar. Fortsätt att skicka in sånt som ni tror skulle vara intressant för oss andra att läsa.

Som tidigare påpekats vill vi ha ett bättre namn på vår tidning. En del förslag har kommit in men vi vill ha flera. Tänk till och kom med förslag. senast vid dead-line för nästa nummer. Fri prenumeration utlovas till den som kommer med det bästa namnförslaget. Redaktionen ber om förtroendet att vara jury.

Ang. prenumeration vill jag påpeka att ni som vill ha tidningen även 1998 bör skicka in pren. avgiften 10 kr/nummer, alltså 40 kr för 1998, senast 15 januari. Pg 425 54 97-5. Kom ihåg att skriva namn och adress på talongen. Viktigt!

Så vill jag tacka er alla för allt intresse ni visar för RFK och det arbete många av er lägger ner för att RFK ska vara den förening som vi alla vill att den ska vara. En riktigt GOD JUL och ett GOTT NYTT ÅR önskar jag er! Vi ser fram mot ett riktigt bra 1998 för RFK.

Pirkko

FKMS toppar bidragslistan

Flera föreningar ömmar för utsatta grupper. Så även Riksförbundet Finska Krigsbarn. Listan toppas nog av FKMS som skänkt 1000:- till Krigsinvalidernas höstinsamling i samband med 80-åriga självständighetsdagen. Lokalförening har också bidragit med 1000:- till Världens Barns TV-insamling 24/10.

En ros för sådan generositet! Nästa år måste insatsen utmanas!

Utvärdering av årsmötet 1997

FKMS ordf. Raimo Berglund skriver och berättar att många hört av sig och uttryckt sin belåtenhet med Riksförbundets årsmöte i Västerås. Men med det är inte Raimo nöjd. I egenskap av mötesarrangör vill FKMS och Raimo veta om någon inte var nöjd. Detta för att undvika att ev. misstag upprepas vid nästa års möte.

En utvärdering efterlyses alltså. Hör av er till Raimo Berglund, adress näst sista sidan.

Utställning på Finlandsinstitutet

På det nyinvigda Finlandsinstitutet i Stockholm öppnades den 2 december en utställning MED LAPP OM HALSEN – LAPPU KAULASSA. Initiativtagaren Pentti Knuutinen var där i sällskap med Pertti Kavén och Liisa Pöyhönen från finska föreningen Helsingforsnejdens Krigsbarn. Pertti höll ett anförande om synen på den svenska krigsbarnshjälpen och nämnde prof. Eila Räsänen's undersökning. Enligt Räsänen blev de psykiskt negativa konsekvenserna för barnen mindre än man väntat.

Ambassadör Heikki Talvitie öppnade utställningen, som besöktes av ett 50-tal personer.

Riksmuseet i Finland, Finlands ambassad och Finlandsinstitutet var huvudmän för utställningen, som tyvärr är öppen för allmänheten endast fram till den 13 dec.

Sveriges Radio gjorde en intervju med Pirkko Ahlin som sändes i programmet "Grannland" den 6 o. 7 dec.

Finska lokalföreningar för krigsbarn har organiserat sig i
Centralförbundet för krigsbarnsföreningar i Finland.

Ordf.: Pertti Knuutinen
Kaskenkatajantie 18 C 33
FIN-02100 Espoo, Finland
Tel. 009358-9-462329

Lycka till med er nya organisation.
Vi hoppas från svensk sida på gott samarbete.

BREV FRÅN ÅBO

Fr v: Leila Laineoja, Henrik Virtanen, Rainer Tuuli (ordf), Pirkko Tähkäpää, Raili Teinikivi (kassör), Jukka Lingonheimo, Essi Elo, Lasse Miettinen (v ordf). Sittande: Sirkka Miettinen (sekr) och Pirjo Koponen

En kort historik

På initiativ av **Föreningen Norden** hade krigsbarnen några kontakter med varandra redan i slutet av 1980-talet. Första stora mötet med över 150 deltagare sammankom den 8 mars 1992 i Ortodoxa kyrkans lokal vid Salutorget i Åbo.

Krigsbarnsföreningen samlade en intressant **utställning** med bilder, leksaker och andra till krigsbarnstiden anknutna föremål den 13/10–1/11 1992 i Åbo. Utställningen gick sedan vidare till Salo fem mil öster om Åbo. Största delen av materialet donerades till Migrationsinstitutet för kommande ändamål.

Stockholmsföreningen Finska Krigsbarn besökte Åboföreningen den 11/9 1993.

Boken "Olin sotalapsi" (Jag var ett krigsbarn) utkom våren 1995. Migrationsinstitutet planerar en översättning av boken till svenska.

Första **middagen på kristidsvis** arrangerades den 16/10 1993, andra gången 2/9 1995 och tredje gången nu efter seminariet den 30/8 1997.

Krigsbarnsreliefens avtäckande skedde den 25/6 1997 på Silja-Terminalen i Åbo.

Se foto av den på nästa sida.

Nordiska Krigsbarnsseminariet 29–30/8 1997 var den största händelsen hittills, som Åbonejdens Krigsbarn har fått till stånd.

Föreningen sammankom en gång i månaden (andra lördagen kl 14). Vi har samtal, föreläsningar och programplanering.

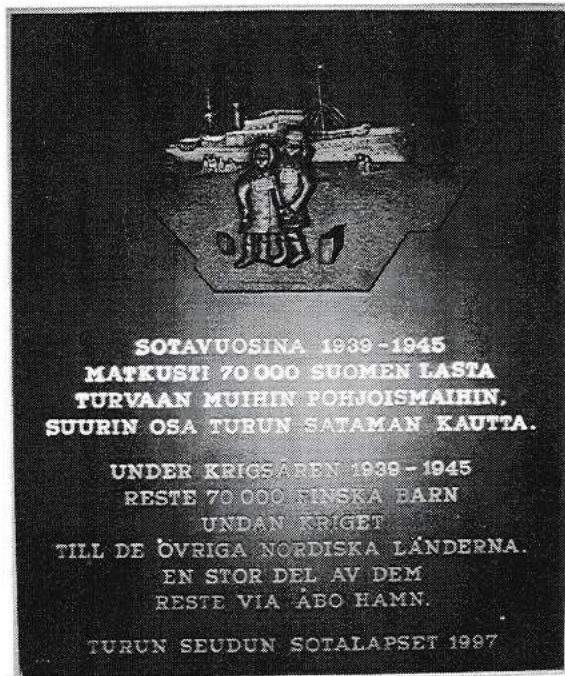
Besöksresor till andra krigsbarnsföreningar planeras, även till Sverige.

Föreningen Åbonejdens Krigsbarn är t v **oregistrerad**, den har varit överraskande aktiv, med spontant program. Medlemsavgift tas inte ut. Rese- och andra kostnader delas lika bland deltagarna. Den som önskar få cirkulären betalar årsavgift med 20 mark.

Vi i styrelsen arbetar med glädjen av att ha fått äran bli valda!

Rainer Tuuli, ordf.

SKA VI HA ETT KRIGSBARNSMONUMENT I SVERIGE?

Krigsbarnsreliefen i Silja Line-terminalen, Åbo

Det finns ett förslag om ett monument på Skeppsbron i Stockholm. Stockholmsföreningen har t o m en del pengar avsatta för ett minnesmärke, och ett erbjudande att placera det vid Finska kyrkan.

I Åbo finns en nyligen avtäckt relief som påminner båtresenärerna om de omfattande krigsbarnstransporterna. Reliefen i färjeterminalen är sponsrad av rederiet.

Något liknande kunde mycket väl placeras i Stockholm, som ju var centrum för krigsbarnsverksamheten på svenska sidan. Det var till Stockholm, och Skeppsbrokajen, som Arcturus och Heimdall kom med sina barnlaster, ca 500 per gång. Eftersom Stockholm fortfarande är den naturligaste utgångspunkten för resor till Finland, åtminstone från det Sverige som ligger söder om Dalälven, tycker jag att ett monument i Sverige i första hand bör placeras i Stockholm. Men jag vill se det på Skeppsbron, där vi steg i land, inte vid Finska kyrkan.

Eftersom en skulptur tydligen blir orealistiskt dyr, kan vi väl nöja oss med en relief, men inte nödvändigtvis en kopia av den som finns i Åbo.

Har du synpunkter så hör av dig till MedlemsNytt!

Kai Rosnell

REFERAT FRÅN ÅBO, MARINA PALACE

av Kai Rosnell

Vi var över 200 krigsbarn som samlades till krigsbarnsdagarna i Åbo 29-30 augusti, med Marina Palace som centrum.

Det var meningen att bilda ett finskt riksförbund. Men våra bröder och systrar i Finland var uppenbarligen inte mogna för det steget ännu, kanske rädda för finansieringsproblemen.

Så ordförande Pirkko Ahlin får vänta med sitt planerade tal till ett senare tillfälle. Kanske bildas det finska riksförbundet i stället nästa år när Vasa arrangerar sina krigsbarnsdagar.

Träffen blev mycket intressant och givande ändå.

Timo Soikkanen, professor i politisk historia vid Åbo Universitet, ansåg att alla barn som på något sätt upplevde kriget i Finland var "krigsbarn", och att de barn som upplevde det på mycket nära håll borde ha större rätt att kallas "krigsbarn" än de som "fick det bra" i Sverige.

Nu vet han att termen "krigsbarn" gäller barn som flyttades från ett land till ett annat, undan kriget. Rätt eller orätt hör inte hit.

Olavi Koivukangas, chef för Siirtolaisuus-Instituutti, efterlyste en "Finska krigsbarns historia", ett uttömmande verk som belyser alla aspekter av krigsbarnsverksamheten.

Det låter som tulipanos: lätt att säga, svårt att göra.

Pol dr Cay Sevón belyste den svenska humanitära insatsen efter kriget. Eftersom svenskarna hade problem att komma med i återuppbyggnadsarbetet i Europa direkt efter andra världskriget ägnade man sig åt humanitärt arbete på egen hand. Hon uppskattade värdet av denna hjälp till cirka 500 miljoner kronor från enskilda och familjer och 300 miljoner från statliga myndigheter. Diskussionerna om ett riksförbund drog ut på tiden och en programpunkt utgick, den om "pojkarnas arbetserfarenheter som krigsbarn".

Men Rea Renwall och Vieno Aue hann berätta något om sin verksamhet som ledsagare och ledare på barnhem för krigsbarn. Fredagskvällens samkväm gick i förbrödringens tecken, med god mat och underhållning i lagom blandning.

Efter den ekumeniska gudstjänsten i den ortodoxa kyrkan vid torget ställde Aura Korppi-Tommola (vi minns henne från riksmötet i Västerås) frågan om världen lärt sig något av krigsbarnens öde.

Hon kom fram till att resultaten är deprimerande läsning. Vi har fått läsa om etnisk rensning, om barnsoldater, systematiska våldtäkter, folkmord, enorma flyktingströmmar. Barnen skonas inte.

"Att delta i den offentliga diskussionen om behandlingen av flyktingbarn och civilbefolkningen i krigförande länder ser jag som en utmaning för krigsbarnsföreningarna i dag", sa hon. "Den personliga erfarenheten ger er trovärdighet och auktoritet."

Är det någon som vill lyssna på oss?

Kai Rosnell

Åke Appelgren

EN TÅGBEFÄLHAVARES MINNEN

Fortsättningskriget 1941-44

I juni 1941 tjänstgjorde jag som stadsläkare i mellersta Finland. När jag en eftermiddag höll en föreläsning, för en därvarande lottakurs, öppnades dörren plötsligt och lottachefen stormade in. Hon avbröt föreläsningen och meddelade att Finland börjat mobilisera. Stående sjöng vi fosterländska sånger. Sedan upplöstes lottakursen. Själv gick jag omedelbart till lasarettet, där jag redogjorde för situationen. Frånsett en patient jag opererat föregående natt, sändes de övriga såsom konvalescenter hem. Jag fick sovvagnsplats på natttåget. Längre låg jag vaknen och drog mig till minnes "mellanfredens" (1940-41) oroliga tid. Jag ryste... betungande nyheter, fruktan, vår svåra belägenhet. Denna fasaväckande ryktesflora visste berätta... fordringar, utpressning mot Finland... befästningsarbeten vid den nya gränsen, där jag tjänstgjort som läkare... tyskar i Vasa hösten 1940... hoppets halmstrå. Jag vaknade strax innan Helsingfors. Jag hade ännu icke fått någon inkallelseorder, varför jag anmälde mig på generalstaben.

Där fick jag kommendering till Pasila järnvägsverkstad, för att sätta upp ett nytt sjuktåg. Uppdraget var klart på cirka en vecka. Under denna tid åstadkom vi ett bättre tåg än det föregående. Vi fick till bostad åt officerare och kvinnlig personal två II klass sovvagnar och en III klass sovvagn åt manskapet. Även patienterna fick bättre utrymmen än förut. Dessutom tillkom expeditionsutrymmen med telefon. Personalens antal utökades, en underhållsofficer tillkom. Vi var klara efter midsommaren. Färden ställdes då till vår nya basstation, Muhos. Där konstaterade jag i manskapsförteckningen, att underofficerarnas militära grad icke motsvarade tjänsteställningen. Därför befordrade jag på eget bevåg en till fältbefäl och två andra till sergearter. Stridsverksamheten på vårt avsnitt var synbarligen obetydlig. Sjuktransporter förekom blott då och då. Vi hörde på radio, ur vilken segerbulletinerna strömmade.

Humöret var på topp. I oktober kom snön och vintern. Äänislinna och Karhumäki erövrades. Enheten avvecklades under senhösten. Jag kommenderades till krigssjukhus.

Våren 1942 fick jag transport tillbaka till sjuktåg. På grund av det utdragna kriget bytte vi ibland basstation. Vid en spaningsresa på ett civilt tåg efter en dylik, uppmärksammades min nyfikenhet på olika stationer av tågpatrullen, som anhöll mig. Situationen klarades dock snabbt efter förhör av patrulledaren.

Sjuktransporter förekom denna tid icke så ofta. Dessa var å andra sidan utdragna och sträckte sig ända till Äänislinna, Östkarelen huvudstad och Karhumäki, rysk garnisonsstad längre norrut. Dessa resor genomkorsade ibland ett landskap med poetisk strålgång. Östkarelen urskogar i månsken och skimrande drivor skapade sagolikt vackra vyer. Men där i mörkret lurpassade stora fiendepatruller, som med sin sabotageverksamhet störde tågtrafiken. På en sådan resan till Äänislinna hade vi fått varning för pågående livlig patrullverksamhet. Det var fullmåne, klar himmel och mycket kallt. Jag gav order om full stridsberedskap. Själv satt jag påbyltad till max uppe på vagnstaket, för att snabbt bedöma fiendens anfall. Det enda anfall jag besvärades av var fartvinden, som gjorde kölden ont värre... men utsikten var skön. Jag fick dock en pneumoni, som jag ändock lyckades klara av "hemma" på tåget. Först efteråt förstod jag, att det varit fel strategi. Ryssarna hade naturligtvis genast skjutit bort mig i anfallets början. Vid återresan från Äänislinna var det vanligt, att överstar vid olika staber anhöll att få följa med vårt snabbgående tåg till hemtrakterna.

Alla dessa resor i Östkarelen klarade vi utan att antastas av fienden eller besvärades av andra störningar. Däremot råkade vi ut för en kollision på hemmafronten. Förrådsvagnen totalförstördes men i övrigt var skadorna obetydliga. En tristare olyckshändelse inträffade i samband med en växlingsmanöver. En cirka 10-årig pojke hamnade under tåget, varvid ena benet krossades svårt. Han blev säkert invalid för livet. Detta så fredsmässiga olycksfall syntes mig speciellt obehövligt.

Under krigets stillsamma period organiserades omfattande barntransporter till Sverige. Vi hämtade upprepade gånger barn från landets olika hörn och körde dem över Torne älv till Haparanda. Där överlät jag barnen till företrädare för svenska myndigheter. Många barn var bristfälligt klädda, magra och bleka, de flesta finskspråkiga. En känsla av vanmakt upprörde mig, när jag såg dessa "övergivna" barn. Det var gott och väl att finna skydd, få god mat och nya varma kläder. Men hur skulle väl ett dylikt stackars barn uppfatta situationen, ensam bland främlingar och utan att förstå svenska språket. Problemet upprepades men i omvänd ordning, när jag i ett senare skede gjorde någon resan till Haparanda, för att hämta barnen tillbaka till Finland. Barnen verkade vara välmående och friska. De hade famnen full av presenter och talade enbart svenska. Barnen avlämnades på många småstationer i litet antal på varje. Mottagaren var ofta en enkel, villrådig mor, klädd i huvudduk och som inte förstod ett ord svenska. Olikheten i vanor och levnadsstandard medförde kanske problem för lång tid framåt.

- - -

Några gånger sändes vi till nordfronten, för att hämta tyska patienter. Dessa resor var unika. Inlastningen skedde alltid på kvällen, urlastningen tidigt på morgonen. Några måltider var det därför icke möjligt att anordna åt de sovande patienterna. Det oaktat fick vi varje gång matransoner motsvarande antalet patienter. Den tyska maten var högklassig och dryckerna förträffliga. En gång var tyskarnas patienttransport till tåget försenad. Då blev jag hämtad per bil till lunch på tyskarnas stab. Maten och dryckerna var ypperliga. Skålarna dracks stramt militäriskt som någonsin i Berlin. Etiketten var stilfull men stel enligt preussiskt manér. Senare fick jag höra, att Ribbentrops son missat tåget.

En spännade ort där vi flera gånger avlämnade patienter, var i mitt tycke, Mikkeli, Huvudskalleplatsen (Högkvarteret). Ryktet förtäljde, att Mannerheim kunde utan förvarning komma och inspektera tåget. Han kom dock icke men väl kom sanitetsgeneralen Suolahti. Han granskade, frågade och tackade.

Under krigets mellersta era var krigsoperationerna av ringa omfattning. Följden blev, att tåget stod överksamt och personalen hade för mycken fritid. Alarmberedskapen begränsade rörelsefriheten till närmaste omgivning, så att exempelvis hjälparbeten vid höskörden var svårt att arrangera. Därför var det viktigt, att vara mån om en god "kamratanda" inom enheten. Under rådande omständigheter uppstår det lätt slutna, intoleranta kottier med avund och intriger som följd. Därför anordnade vi allsångsafnar och frågesporttävlingar i matsalsvagnen och idrottstävlingar ute i det fria. Böcker och spelkort var dock de vanligaste fritidssysselsättningarna. Om kvällarna var köket populärt. Det kokades "kaffesurr". Om någon lyckade få tag på ett par ägg och en smula smör, var det "bullabak" på gång. Samtidigt fick jag tänka på, att uppehålla disciplinen, om ock i något modifierad form, på grund av tågets trånga utrymmen. Därför bibehöll jag alltid en viss distans till mina underlydande. Min auktoritet sattes även en gång helt oförhappandes verkligen på prov. Tåget var på väg till vår basstation efter att ha avlämnat sin last till ett krigssjukhus. Under förnatten kom fältväbeln något generad och anhöll om hjälp. En av mannarna, stor och stark som en björn, en dråpare inrangerad direkt från tukthuset i vårt tåg, var full och sköt oregerligt omkring sig. Ingen vågade gå in i hans hytt. Jag hade inget val. Upp ur bädden, uniformen på, kommandoremmen på plats, mössan på huvudet. Jag ryckte upp hans dörr och väl inne, röt jag barskt: Hit med geväret, upp på bädden och sov. Mannen lydde order. Följande morgon dömde jag honom till 4 veckors arrest. Det var enda gången jag behövde utdöma en bestraffning.

Den långa perioden av stiltje längs våra fronter avlöstes över en natt i början på juni -44 av ett "lössläppt inferno". Ryssarna anföll våldsamt och deras övermakt i trupper och materiel var enorm. När telefonsamtalet från högkvarteret kom, var den välbekanta rösten spänd: Nu är Fan lös på Näset. En halvtimme senare var vi på väg mot Raivola, vill jag minnas. Följande morgon anlöt vi den sista haltpunkten närmast fienden. Något senare anlände en överste i bil. Han meddelade, att sjuktransporten var försenad och inbjöd mig till en biltur i den framförvarande terrängen.

Det var en underbar försommarmorgon med molnfri himmel. Solen gassade och sommarens dofter trollband mitt sinne. Samtidigt dundrade fiendens artilleri framom mig. Enskilda skott var det omöjligt att särskilja, då de smalt samman till ett oavbrutet, omåttligt dån. Den morgonen glömmar jag aldrig. Tre gånger lastade vi patienter med korta intervaller på denna sista utpost. Varje gång träffade jag en ny stationskarl, de föregående hade blivit bortskjutna. Patientflödet fortsatte sedan till synes i det oändliga, i varje fall hela juli månad. Lokomotivmanskaper bestod av två skiften, som arbetade turvis. Då vi denna tid reste nästan dygnet om, blev dessa så småningom påtagligt medtagna. Jag blev därför tvungen att beordra avlösare åt eldarna från sjukvårdsmanskaper. För att visa gott föredöme tog jag själv första passet.

I början av storoffensiven var patienterna modstulna, utmattade och tystlåtna. Stämningen var dyster. När vi lossade vår last på hemmafronten, kom krigssjukhusens oroliga "pampar" för att efterhöra nyheter från fronten. De officiella rapporterna var enligt hörsägen mycket knapphändiga. Ryssarnas flerfaldiga försök till nya genombrott avväjdes med stora förluster. Under en senare fas av den fortsatta offensiven arbetade vi med transporter från Nässets östra avsnitt.

Under hela kriget var den service vi fick av järnvägsofficerarna oss till mycken hjälp. Av dem fick jag dessutom många gånger på tidigt stadium höra intressanta "krigshemligheter", exempelvis om det av tyskarna lämnade flygunderstödet vid junioffensiven, likaså när de nya vapnen, pansarnäven och pansarskräcken, sändes till frontförbanden. Det var nyheter som värmdde mitt hjärta. Nu började även den tidigare tydligt manifesterade bilden av hopplöshet sakta vika. Man märkte en spirande förtröstan, känslan av hopp och tillit. "Pojkarna" berömde och skroderade om de nya vapnen. Nu kunde man knocka "Vanjans" (ryssens) pansarvagnar. Förändringen var påtaglig. Dessa lovande tecken tydde på, att läget längs frontlinjerna höll på att stabiliseras.

Under denna kritiska period lade jag märke till ett egendomligt faktum, som förvånade mig mycket. Vad var orsaken till att fiendens helt övermäktiga flygvapen på intet sätt störde våra transporter? Vi besvärades icke av vare sig flygalarm eller flyganfall. Icke heller järnvägsofficerarna visste att berätta om flyganfall.

Den våldsamma tillströmningen av patienter började småningom långsamt avtaga under månads-skiftet juli-augusti. Vi fick därefter ibland även repatriera civilpersoner från Karelen till inlandet. Vår tillvaro började återgå till mera ordinära förhållanden.

Ja, så kom den till slut, vapenvilan 6/9 1944. Dessa dagar fick vi kommendering till trakten av den nya gränsen. Av någon anledning hamnade jag tillfälligtvis tätt intill själva gränslinjen. Jag kunde iakttaga, när två finska officerare överskred linjen, för att sammanträffa med tvenne ryska officerare, som kom dem till mötes. Finnarnas stil och uniform var korrekt. Ryssarnas uniform var ståtlig, deras manér ceremoniöst, rätt snarlikt det jag sett hos tyskarna i Lappland. Sedan kom också freden med sina hårda villkor. Armén skulle ställas på fredsfot numerärt. Ett stort antal nödvändiga sjuktransporter återstod dock fortfarande. Vi övergick därför i Röda Korsets tjänst och bytte alltså uniformen till civila kläder. På detta sätt tjänstgjorde vi enligt beprövat mönster ända till senhösten. Då började transporterna minska märkbart. Vi fick därför ett erbjudande från Röda Korset att stanna kvar i tjänsten, men att mellan resorna tjänstgöra på deras depå. Jag framförde förslaget till personalen, som dock enhälligt förkastade det.

Mitt uppdrag var fullgjort. Det var dags att söka nya vägar.

Postscriptum

När jag nu drygt 40 år senare tänker på dessa tider, är min uppfattning följande: Krigsårens påfrestningar och offer var icke förspilda. Finlands frihet har bevarats. Landets relationer till främmande makter äro goda. Levnadsstandarden har stigit. Kulturlivet är mångsidigt och vitalt samt av internationell klass. Må dessa framgångar sporra kommande släktled till förnyade ansträngningar i en fredens värld. Denna framgångsrika utveckling stöder min uppfattning, att Finlands framtid ter sig lovande och ljus.

Höstmöte i Karlstad

Den 20/9 inbjöd FKMS till ett höstmöte i Karlstad. Lokal var "Gjuteriet", en nedlagd industrilokal, som numera disponeras av studieförbund och idèella organisationer.

Pirkko Ahlin hälsade välkommen och efter kaffet gick vi en trappa upp till teatersalongen. Pjäsen som spelades hette "Månskensbarnet" av Kim Procopè, Finland, i regi av Ilga Jaunzems. Huvudrollen som finska krigsbarnet Pirkko gjordes av Sofia Andrèn. Utifrån vårt perspektiv gjorde hon en mycket bra tolkning. Händelsen tilldrar sig alltså under 40-talets krigsår. Titeln anspelar på den för den svenska värdfamiljen så obegripliga månskräck som Pirkko lider av trots tryggheten i Sverige.

Slutligen förstod de. Klara nätter med månsken hemsöktes Finland av ryska bombplan, som då lättare hittade sina mål. (Minnesmaror lever kvar än hos somliga efter 50 år)

Trots vissa motsättningar och missförstånd hos den svenska familjen blir uppbrottet svårt. Starka vänskapsband har uppstått.

Pjäsen var mycket gripande. Under samtalet med skådespelarna efteråt berättade de att de aldrig tidigare hade spelat för autentiska fd finska krigsbarn. De fick veta att många känt igen sig i den tidsbild och de känslolägen de framställt på scenen,

Mötet avslutades med middag under livliga diskussioner. Ett trettiotal personer från FKMS, FKGD och Föreningen Norden deltog. Mötet hade påpassligt ordnats under den proklamerade krigsbarnsveckan, vecka 38.

Ett stort tack och en ros till mötesvärdinnan Pirkko Ahlin för ett förnämligt arrangemang!

Aune Karlsson FKGD

Soile Westerberg, Australien

efterlyser sin far

och har sänt detta brev till Salme Porola, Kemi-föreningen

Liksom Du tillhör jag Krigsbarnen. Jag är medlem i RPK i Sverige. Jag var född i Kemi 1936. År 1942 kom jag till Sverige, till en svensk familj, och jag blev kvar där som fosterbarn och senare blev jag adopterad av min fosterfar. Nu har jag inte längre några av mina föräldrar kvar i livet varken på den finska eller den svenska sidan av släkten, ej heller har jag några syskon i Finland, eftersom jag var enda barnet. I Sverige har jag en (foster-) syster.

Tyvärr fick jag aldrig behålla mitt språk, då jag kom till Sverige. (Det resonerades ju på ett annat vis på den tiden.) Och av både lojalitet och tacksamhet mot fosterföräldrarna, ansågs det inte lämpligt att höra sig för om de "biologiska banden."

Senaste gången vi hälsade på i Finland, mamma och jag, var för trettio år sedan. Då var hon omgift. Jag upplevde det som olämpligt att ta upp frågan om min far. Jag "satt av" tiden där, utan att kunna kommunicera med någon! Allt fick översättas - och de som har varit i den situationen själva vet hur tröttsamt det kan bli.

Min mamma har nu varit död i bortåt femton år. När hon gick bort, förlorade jag givetvis den enda länken i kedjan, eftersom språksvårigheterna står i vägen. Dock brevväxlar jag - om än sporadiskt - med ett kusinbarn. Men, för så unga personer är det förflutna ännu inte av någon större vikt. De har fullt upp att göra med sitt nuvarande. Det är väl inte förrän på "äldre dar" som man blir medveten om, vad man har förlorat p.g.a. kriget och omständigheterna som följde. Man blir rotlös längst därinne; givetvis behöver jag inte förklara detta för Dig - det är ju en stor del av anledningen till att Krigsbarnsföreningarna har kommit till stånd!

Jag är gift och har tre vuxna barn som också är mycket måna om att få ta del av ev. information: det gäller ju deras morfar.

I den lilla "epistel" som jag medsänder, har jag försökt att uttrycka en önskan, som har vuxit sig allt starkare. Om någon fortfarande finns, som kan minnas min far, EINO VILHO PRYKÄRI, f.d. 7.12. 1909, stupad 1941 (möjligen 1941?) vore jag mycket tacksam att få ta del av deras minnen. Jag skulle uppskatta att få information skriven på antingen svenska eller engelska. På förhand tack!

Med de varmaste hälsningar till Dig och Föreningen!

Soile Vesterberg(f.Prykäri.)

.... Pappa. Isä. Ett ungt ansikte. Fotografiet av Dig står på min byrå; därför är Ditt ansikte så nära, Dina drag så familjära för mig..

Du försvann ur mitt liv en dag för länge sedan. Jag minns Dig som någon man ville ha kvar, men som aldrig fick stanna.. Så förlorade vi Dig; en dag hade Du blivit ett av krigets offer. Borta..

Ditt ansikte är så öppet. Jag försöker --igen och igen -- att tolka Dina anletsdrag: panna, ögon, mun... Jag har drag av Dig: jag är Din dotter, och det är mig själv som jag kan se i Ditt ansikte. Förgäves försöker jag tränga djupare, forska vidare. Bilda mig en uppfattning om vem Du var, innan.. Men Du ser bort. Förbi mig. Dina ögon har ett tankfullt uttryck; de är lugna, stadiga ögon - men de ser förbi mig.

Vad tänkte Du..? Vem var Du..? Hurudan var Du?

Eino Vilho Prykäri, f. 7. 12. 1909,
stupad 18. 7. 1941. Bosatt i Kemi.
Begravd vid hjältegravarna i Kemi.

Jag söker kontakt med syskon, syskonbarn och ev. andra släktingar på min fars sida.

Soile Vesterberg f. Prykäri,
antingen direkt under adress:
Wanora Road, MS 1020,
FERNVALE, Qld., AUSTRALIA 4306
tel./fax: +61 7 5426 6312
eller genom MedlemsNytt f.v.b.
Tacksam för ev. svar på svenska
eller engelska.

EFTERLYSNING:

SÖKER TVILLINGAR RAJA OCH RITVA, HUHTALA/SALLA
ca 6-9 år gamla 1949.

Svar till:

Mirjam Schürmanns, Postfach 1526, 26537 Norderney/Tyskland

Suomi-Seura

ditt hem i världen

- Planerar du att flytta utomlands?   Kommer du utomlands p g a dina arbetsuppgifter?
- Studerar du utomlands?   Är frågor som rör finländare stationerade utomlands intressanta?

Om bara ett kryss lönar det sig att ansluta sig till utlandsfinländares världsorganisation.

Suomi-Seura är en SERVICEORGANISATION som hjälper till vid flyttning som informerar om kontakter delger var andra finländare finns

Suomi-Seura är en EXPERTORGANISATION som i 70 år har hjälpt utvandrare vet vem som vet

Suomi-Seura är en INTRESSEORGANISATION som framför din åsikt till myndigheters öron företräder dig när regeringen glömmer

Som medlem får Du tidskriften **Suomen Silta** (Finlands Bro) sex gånger om året och därtill när du så önskar den praktiska **Muuttajan Muistio** (Flyttarens PM), rabatter på många företags produkter och service, direkta kontakter med Finlands-skolor och finländarsamfund allestädes.

Anslut Dig som medlem nu på bifogad talong eller genom att kontakta vår förening direkt. Medlemsavgiften är FIM 95,- och för familjemedlemmar FIM 40,-. Nästa års medlemsavgift ger Dig redan nu alla medlemsförmåner.

Logo och uppgifter om Tel., fax.nr, email.

Namn:.....
Adress:.....
Jag betalar medlemskap för år/åren.....Medl.avg. US \$ 20 (FIM 95) per kalenderår
Följande familjemedlemma med samma adress vill också ansluta sig till Suomi-Seura.
Familjemedlems medl.avg. US \$ 8 (FIM 40) / person / kalenderår.
Namn/namnen.....
Med kreditkortet (Visa/Euro/MasterCard) inbetalar jag FIM.....
kreditkortsnr..... giltigt t o m .....
Sänd mig faktura
Datum.....Sign:.....
Insändes under adress: SUOMI-SEURA (FINLAND SOCIETY), PI 213, FIN-00171 Helsinki, Finland.

Övers.: Marjatta Balgård

SUOMI-SEURA

KOTISI MAAILMALLA

- Suunnitteletko ulkomaille muuttoa? Viekö työtehtäväsi sinut maailmalle?
 Opiskeletko ulkomailla? Kiinnostaako maailmalla olevien suomalaisten asiat?

Yksi ruksi niin kannattaa liittyä ulkosuomalaisten maailmanjärjestöön.

Suomi-Seura on **PALVELUJÄRJESTÖ**

joka auttaa muuton yhteydessä
joka neuvoo mihin ottaa yhteyttä
kertoo missä muut suomalaiset ovat

Suomi-Seura on **ASiantuntijajärjestö**

joka 70 vuotta on auttanut siirtolaisia
tietää kuka tietää

Suomi-Seura on **ETUJÄRJESTÖ**

joka vie sanomasi viranomaisten korviin
edustaa sinua kun hallinto unohtaa

Jäsenenä saat **Suomen Silta** -aikakauslehden kuusi kertaa vuodessa ja lisäksi halutessasi hyödyllisen **Muuttajan muistion**, alennuksia useiden yritysten tuotteista ja palveluista, suorat yhteydet Suomi-kouluihin ja suomalaisyhteisöihin kaikkialla.

Liity nyt jäseneksi oheisella kupongilla tai ottamalla seuraan suoraan yhteyttä. Jäsenmaksu on FIM 95,- ja muilta samassa taloudessa FIM 40,-. Ensi vuoden jäsenmaksu antaa sinulle jo nyt kaikki jäsenoikeudet.

Suomi-Seura

PL 213, 00171 Helsinki, puh. +358-9-174 255, Fax +358-9-654 868, sähköposti email suomis@kaapeli.fi,
<http://www.suomi-seura.fi>

Kyllä, haluan liittyä Suomi-Seuran jäseneksi:

Nimi .....

Osoite .....

Maksan jäsenyyden vuodelle / vuosille ..... Jäsenmaksu US \$ 20 (FIM 95) kalenterivuodelta

Lisäksi seuraavat samassa osoitteessa asuvat perheenjäseneni haluavat liittyä Suomi-Seuraan.

Perheenjäsenen jäsenmaksu US \$ 8 (FIM 40) / henkilö / kalenterivuosi.

Nimi / nimet .....

Luottokortilla (Visa / Euro / MasterCard)

Maksan FIM ..... kortin nro ..... voimassaolo .....

Lähettäkää minulle lasku

Päivämäärä .....

Allekirjoitus .....

Lähetä osoitteella: SUOMI-SEURA (FINLAND SOCIETY), PL 213, FIN-00171, Helsinki, Finland

NYTT FRÅN LOKALFÖRENINGARNA

Från Stockholmsföreningen

Med en veckas fördröjning firade Stockholmsföreningen Finska krigsbarn de finska krigsbarnens vecka torsdagen den 25 september.

På Sinikka Ortmark-Almgrens initiativ hade författaren och f.o. riksbibliotekarien Harry Järv bjudits in till mötet för att berätta om Vinterkriget och fortsättningskriget 1939-45. Vad hände egentligen och varför?

Lokalen i charmiga gamla Kristinehavs Malmgård från 1700-talet var fylld till sista plats.

Harry Järv, född 1921 i Finland, har bl a varit chef för Kungliga bibliotekets manuskriptsavdelning 63 - 68 81, han har redigerat tidskrifterna Horisont, Radix och Fenix.

Han är en av våra stora kulturpersonligheter, som dessutom själv deltagit i Vinterkriget som ungt befäl. I Trollkarl eller lärling?, en essäsamling som kom ut 1987, har han ägnat ett kapitel åt disciplinen (eller snarare odisciplinen) bland de finska soldaterna, som inte gärna inordnade sig i den militära hierarkin. Just därför var de så mycket bättre soldater, som tog egna initiativ i motsats till de ryska väl-drillade männen (som inväntade order från högre befäl).

Harry Järv kunde berätta om detta utifrån egen erfarenhet vid fronten (där han sårades tre gånger) och ge mycket intressanta inblickar i stormakternas rävspel bakom kulisserna.

Till våren kommer en ny bok av Järv: Prometheus eld, där han utvecklar detta tema ytterligare.

Underbara finska 12-åriga sångfågeln Ann-Sofi Sakko (som redan vunnit flera sångtävlingar) sjöng tillsammans med duktig ackompanjator sånger för oss på finska och slutade med en sång speciellt tillägnad oss finska krigsbarn: Kuinka monta elämää? (Hur många liv?) med text av Richardo Palm och musik av Reijo Määttä.

Vet inte varför, men jag gråter alltid när jag hör finsk tango (fast jag inte förstår texten). Den är smärtefylld, och passionerad som den finska folksjälen.

Föreningen bjöd på räkor, ost, bröd och tårta. Diverse tidningsmaterial om oss krigsbarn samt fotoalbum fanns till beskådande i entrén.

Speciellt inbjuden var Lilja Särnefält. Tyvärr medgav inte tiden att vi fick lyssna till hur hon (som 17-åring) upplevde mottagandet av oss finska krigsbarn på Hotell Anglais i Stockholm. Just den första kontakten med Sverige har jag personligen förträngt och jag önskar varmt att hon återkommer vid ett annat tillfälle, så att en av de sista pusselbitarna i minnet av en barndom läggs på plats.

Pirkko Erasmie

Pirkko Erasmie, Nyköping

för Stockholmsföreningen Finska krigsbarn

Från Gävle-Dalarnas horisont

FKGD med Eila Damm, Torsåker, i spetsen har beslutat att starta en studiecirkel om Finland i Hofors. Dokumentation påbörjas också.

En av FKGD:s medlemmar, **Anneli Gullmar**, har tilldelats Ludvika kommuns kulturstipendium för sitt arbete att hålla Sunnansjö herrgård levande. Ett fint pris och vi säger GRATTIS Anneli! och önskar lycka till med Herrgårdsboden.

Vid pennan
Aune Karlsson

NYTT FRÅN LOKALFÖRENINGARNA

Gunnel Johansson rapporterar från två möten som FKMS hållit i Eskilstuna och Örebro

Höstträff i Eskilstuna

Vi träffades i Finska kyrkans samlingslokal lördagen den 18/10 - 97. Vi var 10 st närvarande, därav 3 st från Västerås. Mötet började med att alla närvarande presenterade sig. Efter presentationen blev det kaffe med dopp. Samtal och diskussioner kom igång. Vi från Västerås berättade lite om Åbo-träffen. Onerva Kiiveri hade med sig våra fotoalbum med bilder från olika träffar vi haft under åren. Onerva berättade om olika aktiviteter under hösten. Diakon Helena Puula-Niemonen berättade Finska kyrkans verksamhet i Eskilstuna.

En ny medlem var med på träffen, välkommen Sinikka!

På mötet beslutades att nästa träff i Eskilstuna blir nästa år. Träffar en gång i månaden fungerar inte.

Vår ordförande Raimo Berglund hade glömt att meddela vår närvaro, men vi var välkomna ändå.

Vi får tacka Liisa Sundman som ordnade denna träff.

Medlemsträff i Örebro 8/11 -97

Raili Johansson och **Caarina Rundström-Skoog** kallade till medlemsmöte på Backagården i Örebro den 8/11 -97.

20 personer hörsammade kallelsen. Vi presenterade oss och talade om varifrån i Finland vi härstammade.

Iris Andersson från Linköping kom med en namnlista på personer från Vätternbygden som ville ansluta sig till oss. **En ny medlem** kom för första gången. Välkommen i gänget Risto! Vi har nu 109 medlemmar.

Raimo Berglund meddelade vad som hänt under året och om aktiviteter fram till årets slut.

Många tankar och funderingar utbyttes. Många var från Karelen och kom på att dom kanske kommit i samma transport till Sverige.

Raili och Caarina hade ordnat med kaffe och brett underbara smörgåsar.

Vi bröt upp kl 17.00 för att bege oss hem till våra hemorter i höstmörkret.

Deltagarna var från Karlstad, Karlskoga, Katrineholm, Linköping, Vretstorp, Västerås och Örebro.

REFK

GÖTEBORG

STOCKHOLM

TRESTAD

SKANE

MELLANSVERIGE

GÄVLE-DALA

VÄSTERBYGDEN

NORRLAND

R F K:s ordförande

FINSKA KRIGSBARNSFÖRENINGAR FINNS PÅ FÖLJANDE PLATSER

- Kai Rosnell Anekdotgat. 3, 422 41 Hisingsbacka Tel. 031-51 25 52
- Marijana Hansson Flinbacken 8, 118 42 Stockholm Tel. 08- 84 22 13
- Raimo Lundgren Vallmoväg. 1 C, 461 43 Trollhättan Tel. 0520-48 18 59
- Kosti Markkanen Ribetuatorp, 297 94 Degeberga Tel. 044- 35 20 77
- Raimo Berglund Välljärmsgat. 240, 724 73 Västerås Tel. 021-35 45 07
- Eila Damm Råbackaväg. 6, 810 10 Torsbøker Tel. 0290-851 09
- Väinö Bistisjö Box 115, 520 40 Floby Tel. 0515-41 223
- Maija Liisa Hedgren Älgväg. 61, 891 43 Örnsköldsvik Tel. 0660- 42 131
(De två sistnämnda föreningarna är fristående och ej ansluta till R F K)
- Pirkko Ahlin John Erikssongat. 55, 652 19 Karlstad Tel. 054-15 86 38

Redaktion för **Medlems Nytt**
Aune Karlsson Törnrosaväg. 5, 771 55 Ludvika Tel. 0240-154 07

Namn och Adresser till lokal/Sevningar i Sverige

Göteborgsföreningen Finska Krigsbarn
Ordf. Kai Rosnell
Korsvägen Finska Krigsbarn i Norr
Ordf. Kai Rosnell
Länssvårskommittén Finska Krigsbarn
Ordf. Kai Rosnell
Frostadalföreningen Finska Krigsbarn
Ordf. Kai Rosnell
Skåneföreningen Finska Krigsbarn
Ordf. Kai Rosnell
Föreningen Finska Krigsbarn i Mellansverige
Ordf. Raimo Berglund
Lokalbeföreningen Finska Krigsbarn Gävle-Dala
Ordf. Eila Damm
Finska Krigsbarns Västergötlands
Ordförande till Finska Krigsbarn
Ordf. Kai Rosnell

Riksförbundet
Finska Krigsbarn.

1939 - 1945

Under andra världskriget, åren **1939 - 45**, evakuerades **70 000** barn från Finland till Sverige på svenskt initiativ. Viljan att hjälpa var stor och de flesta barn kom till bra hem.

Barnen var i åldern 0-14 år och kom ensamma eller i syskongrupper, alla med adresslapp om halsen.

De rycktes upp från sina hem och placerades hos främmande människor med ett främmande språk i en främmande miljö.

Separationen, som i många fall upprepades, gav svåråtkäta sår i själen. Erfarenheterna har lagrats i tyshad i mer än 50 år.

För att kunna hjälpa och stödja varandra samt försöka motverka att liknande aktioner genomförs i nutida krigsår, bildades **R F K, Riksförbundet Finnska Krigsbarn**. Första årsmöte hölls i Borlänge 1992. Det är ett ideellt, religiöst och partipolitiskt obundet förbund för finska krigsbarn, deras familjer och andra intresserade. Det finns för närvarande cirka 600 medlemmar i 6 lokalavdelningar.

Är Du krigsbarn och vill tala om Dina minnen med likasinnade, hittar Du dem i **R F K. VÄLKOMMEN!**

Är Du intresserad av hur det gick till och historien bakom världens största barnomflyttningsaktion, är Du likaledes **VÄLKOMMEN!**

Övriga syften är bl a

- Att hjälpa till att återupprätta förlorade familjekontakter
- Att dokumentera medlemmarnas erfarenheter
- Att förbättra kontakten med den finska kulturen och språket
- Att samarbeta med motsvarande föreningar samt föreningen Norden, Unicef etc
- Att bilda opinion mot åsidosättande av barns rättigheter
- Att informera om forskning och litteratur om finska krigsbarn

R F K ger ut ett medlemsblad **Medlems Nytt** 4 ggr per år
Prenumeration på 4 nr kostar 40:- Pg 42 45 497- 5

Namn och adresser till lokalföreningar i Sverige, Finland och Danmark

Göteborgsföreningen Finska Krigsbarn c/o Kaj Rosnell	Anekdotgatan 3, 422 41 Hisings Backa	031-512552
Föreningen Finska Krigsbarn i Norr (ej ansluten till Riksförbundet)		
Ordf Majja-Liisa Hedgren	Älgvägen 61, 891 43 Örnsköldsvik	0660-42131
Stockholmsföreningen Finska Krigsbarn		
Ordf Marjaana Hansson	Flintbacken 8 4tr, 118 42 Stockholm	08-842213
Trestadsföreningen Finska Krigsbarn		
Ordf Raimo Lundgren	Ekholmogatan 14, 461 43 Trollhättan	0520-481859
Skåneföreningen Finska Krigsbarn		
Ordf Kosti Markkanen	Ribetuatorp, 297 94 Degerberga	
Föreningen Finska Krigsbarn i Mellansverige		
Ordf Raimo Berglund	Välljärmsgatan 240, 724 73 Västerås	021-354507
Lokalföreningen Finska Krigsbarn Gävle-Dala		
Ordf Eila Damm	Råbackavägen 6, 810 10 Torsåker	0290-85109
Finska Krigsbarn Vätternbygden (ej ansluten till Riksförbundet)		
Ordf Väinö Bistsjö	Box 115, 520 40 Floby	0515-41223

Suomalaislapset Tanskassa-yhdistys, "Finnebarn i Danmark"		
Ordf Kaj J Schmidt	P A Madvigvej 17, DK-6100 Haderslev, Danmark	
Kemin Seudun Sotalapset		
Ordf Olavi Aaltonen	Kankaantie 4, FIN-94830 Kemi, Finland	
Helsingforsnejdens Krigsbarn		
Ordf Pertti Kävén	Kaartotie 27, FIN-04430 Järvenpää	
Lahtiföreningen, Lahden Seudun Sotalapset		
Ordf Teuvo Halme	Puotinkatu 2 C 21, FIN-15700 Lahti	
Föreningen i Mellersta Finland		
Ordf Pauli Lampinen	Kauppakatu 12 B 45, FIN-40100 Jyväskylä	
Björneborgföreningen, Porin Sotalapset		
Ordf Jaakko Nurmi	Olkitie 10, FIN-28360 Pori	
Österbottens Krigsbarnsförening		
Ordf Rita Lahti	Tegelbruksgatan 23 B, FIN-65100 Vasa	
Villmanstrandföreningen		
Ordf Pekka Koskimies	Niemikatu 4 B, FIN-53920 Lappeenranta	
Pieksämäkiföreningen		
Ordf Risto Vasara	Viertolantie 6, FIN-76850 Naarajärvi	
Uleåborgföreningen		
Ordf Pekka Parpala	Koskitie 15 A 1, FIN-90500 Oulu	
Åboföreningen		
Ordf Rainer Tuuli	Kupittaankatu 11-13 C, FIN-20520 Turku	

TIDIGARE NUMMER AV MN

à 5 kr/st

kan beställas hos:

Aune Karlsson
Törnrosavägen 5
771 55 Ludvika
Tel. 0240-15407

Avs: RFK
c/o Aune Karlsson
Törnrosavägen 5
771 55 Ludvika

RFK:s styrelse

Pirkko Ahlin, ordf	John Ericssonsgatan 55, 652 19 Karlstad	054-158638
Raimo Lundgren	Vallmovägen 1 C, 461 43 Trollhättan	0520-481859
Gunnel Johansson, sekr	Eddagatan 4, 723 55 Västerås	021-22058
Marjaana Hansson	Flintbacken 8 4tr, 118 42 Stockholm	08-842213
Marja Hellstenius	Tibble 156, 793 36 Leksand	0247-34649
Pentti Käppi	Sjögången 30, 42171 V Frölunda	031-291688
Kosti Markkanen	Ribetuatorp, 297 94 Degeberga	044-352077

Kassör

Gunnel Nordström, kassör	Fajansvägen 102, 238 40 Oxie	040-545696
--------------------------	------------------------------	------------

Revisorer

Birger Hansson	Flintbacken 8 4tr, 118 42 Stockholm	08-842213
Reino Heino	Sanderängsgatan 34, 811 31 Sandviken	026-250319

Valberedning för 1998

Aune Karlsson, sammankallande	Törnrosavägen 5, 771 55 Ludvika	0240-15407
Ella Johansson	Ålegårdsgatan 201, 431 50 Mölndal	031-276081
Gunnar Sältin	Odengatan 47 IV, 113 51 Stockholm	08-6731869
Edith Juhlin	N Floragatan 29 A, 72461 Västerås	021-143131
Gunnel Nordström	Fajansvägen 102, 238 40 Oxie	040-545696

Redaktionen

Pirkko Ahlin, ansv. utg.
Aune Karlsson, redaktör, adress ovan, tel. 0240-15407
Marjatta Balgård, layout, Nydalav 4 D, 903 38 Umeå
Kai Rosnell, Anekdotv 3, 422 41 Hisings-Backa
Gunnar Sältin, Odengatan 47 IV, 113 51 Stockholm

I nästa nr bl a:
Intervju med Finlands ambassadör Heikki Talvitie
Soile Vesterberg, Australien: Blå mot det vita
Helmi Odelberg: Till chokladlandet (ur En bok för alla)
Sirkka Eriksson: Tammerfors.